

Racismens historie 1

Tema: Racisme

Fag: Historie og samfundsfag

Målgruppe: 8. og 9. klasse samt ungdomsuddannelserne

DR Kultur, 2013, 55 min. pr. afsnit.

Engelsk dokumentarserie fra 2007 i 3 dele. Dokumentarserien sætter fokus på forestillingen om, at mennesker kan opdeles i forskellige racer og at én race er andre racer overlegen. Den spanske erobring af Sydamerika, ødelæggelsen af de gamle civilisationer i "Den nye Verden" og den transatlantiske slavehandel fik stor betydning for forestillingen om de hvides overherredømme. Slaveriet og grundlæggelsen af de første europæiske kolonier i Amerika gjorde neger synonym med slave og førte til udryddelsen af de indfødte amerikanere. Det fik desuden stor betydning for udbredelsen af denne opfattelse, at oplysningstidens filosoffer selv tjente penge på slavehandlen.

Billedet er hentet fra tv-udsendelsen

Dokumentaren kan bruges som et undervisningsanslag til et tema om den tidlige racisme og den tidlige imperialisme efter europæernes (gen)opdagelse af Den nye Verden i slutningen af 1400-tallet. Den pædagogiske vejledning indeholder til hvert afsnit et elevark med nogle af de spørgsmål til overvejelse og besvarelse, som dokumentaren rejser. Den pædagogiske vejledning indeholder desuden lærerark med forslag til svar. Dokumentaren kan også benyttes i evalueringens øjemed, hvor elevspørgsmålene kan indgå i en summativ evaluering.

Faglig relevans / kompetenceområder

Historiekanoner som "Ophævelse af slavehandelen" og "FN's Verdenserklæring om menneskerettigheder" sættes for alvor i spil i denne BBC produceret dokumentar om racismens historie. Også samfundsfagets kompetenceområder under overskrifterne "adfærdsformer", "sociale konflikter", "sociale normer" og "samfundsmæssige forklaringer på udviklingen af sociale grupper og gruppeidentiteter" kommer på banen.

Ideer til undervisningen

Som undervisningsanslag kan dokumentaren bruges og efterfølgende kan læreren gøre brug af de seks basisspørgsmål (se elevarket) for at komme dybere ind i filmens temaer og problemstillinger. Der er til sidst en facitliste som læreren kan betjene sig af i sit arbejde.

Elevark

Spørgsmål til Racismens historie 1

<p>1. Hvordan opstår racisme ifølge filmen, og hvad holder den i live?</p>
<p>2. Hvordan var synet på indianerne på Conquistadorenes (de europæiske erobrere) tid?</p>
<p>3. Beskriv perioden før Den amerikanske Borgerkrig i forhold til slaver og racisme:</p>
<p>4. Hvordan retfærdiggøres slavehandlen i det 18. århundrede og i starten af det 19. århundrede?</p>
<p>5. Hvad er forskellen på Spaniens måde at kolonisere Sydamerika på, og Englands måde at kolonisere Nordamerika på?</p>
<p>6. Beskriv filmens syn på det britiske imperium:</p>

Lærerens facitliste:

Ad 1: Hvordan opstår racisme ifølge filmen, og hvad holder den i live?

Svar: Filmen siger: *"Briterne var ikke født racister, de bliver racister for slavehandel er en god forretning"*. Racisme retfærdiggør slaveindustrien, og gør op med de hvides dårlige samvittighed på denne tid. Den holdes i live af den gensidige frygt der er mellem racerne, og af de mange penge der er i slaveindustrien.

Ad 2: Hvordan var synet på indianerne på Conquistadorenes (de europæiske erobrere) tid?

Svar: Der var to forskellige syn: Enten var de et folk, der kunne kristnes. Derfor skulle de ikke behandles som slaver, men som et folk under den spanske regerings beskyttelse. Andre mente, at indianerne var folk uden sjæl. De var fødte slaver, og derfor kunne man godt tvinge dem til at arbejde.

Ad 3: Beskriv perioden før Den amerikanske Borgerkrig:

Svar: I sydstaterne udgjorde besiddelsen af slaver den største rigdom.

Ad 4: Hvordan retfærdiggøres slavehandlen i det 18. århundrede og i starten af det 19. århundrede?

Svar: De sorte var andenrangs mennesker, og derfor var det okay at udnytte dem. Man genbruger også Aristoteles argumenter: Slaveri er et naturligt fænomen. Man misbrugte også Biblen og Gud til at retfærdiggøre slaveri: Kapitler i biblen (Historien om Noa) blev tolket som guddommelig billiggelse af handel med slaver og besiddelse af plantager.

Ad 5: Hvad er forskellen på Spaniens måde at kolonisere Sydamerika på, og Englands måde at kolonisere Nordamerika på?

Svar: Spanierne så på indianerne, som folk der kunne indlemmes i samfundet (Efter deres massakre på og dominans af de indfødte!). Spaniere og indianere indgik ægteskaber, men dette var nok mest, fordi der ikke var ligeså mange spaniere i Amerika, som der var englændere.

Ad6: Beskriv filmens syn på det britiske imperium:

Svar: *"Rule Britannia"* er skrevet på et tidspunkt, hvor briterne styrede verdenshavene (midten af 1700-tallet), og samtidig sejlede man årligt 40.000 slaver over Atlanten. Briterne skal prøve ikke at være så stolte af deres historie, men anerkende det britiske imperiums skyggesider.

Supplerende materialer

Besøg CFU/UCC konsulentens [fagside](#) fx under historiekanonpunkterne "[Columbus](#)", "[Ophævelsens af slavehandlen](#)" eller "[FN's verdenserklæring om menneskerettigheder](#)" og find mange supplerende læremidler.